

LEDEN 2015

Střípky z Jihlavy

Časopis pro slabozraké a nevidomé

„Na Nový rok déšť — o Velikonocích sníh.“

OBSAH

Pár slov úvodem od paní ředitelky	3
ZMĚNA ÚHRADY PRŮVODCOVSKÉ SLUŽBY	4
Čína.....	6
Rady a tipy.....	9
NEBUĎTE OFF BUĎTE ON.....	10
KNIHY DO UŠÍ.....	10
PŘESMYČKY..	12
ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	13
AKCE NA MĚSÍC LEDEN	15
Blahopřání	17

Vážení a milí čtenáři,

je za námi další rok. Pro některé z Vás je leden obyčejným pokračováním plynoucího života. Pro jiné je to obdobím ohlédnutí do minulosti a obdobím předsevzetí. A někteří šťastlivci z Vás, svých předsevzetí opravdu dosáhnou.

Ve spolupráci s námi, s TyfloCentrem, věříme, že i tento rok bude nabitý událostmi. A stejně tak jsme přesvědčeni, že bude rokem nejen plánů, ale i úspěšně dosažených cílů. Například se s námi můžete těšit na lednové akce. A pro ty z Vás, kdo projevili zájem, máme připravenou první část vzdělávacího kurzu v rámci projektu OP LZZ.

S časopisem

*Střípky z Jihlavy Vám za Vaší stálou přízeň děkují
zaměstnanci TyfloCentra Jihlava*

Pár slov od paní ředitelky Mgr. Ivety Bělovové Dolejší

Vážení a milí klienti a přátelé TyfloCentra,

když se ohlížím zpět, loňský rok byl pro TyfloCentrum rokem velkých změn, přestěhovali jsme se do nových prostor, které pro Vás postupně budujeme. Ulice Brněnská č. 8 je umístěna u Masarykova náměstí, a je součástí centra, tudíž jsme pro Vás mnohem dostupnější než dříve, což jste již mnozí ocenili. V listopadu 2014 začal nový navazující projekt OP LZZ zaměřený na zaměstnávání zrakově postižených osob, a s jehož realizací Vás budeme v časopise postupně pravidelně seznamovat. V uplynulém roce jsme také navázali nové kontakty a spolupráci s organizacemi a odborníky ze sociální i jiné sféry. Přibyli nám také noví klienti z různých koutů Vysočiny.

I v tomto roce nás čeká celá řada nových příležitostí a setkávání. Čekají Vás tradiční i netradiční akce, spousta výletů, přednášek, exkurzí, a dalších akcí. Budeme rádi za Vaše náměty a nápady. Samozřejmě Vám nadále budeme nabízet naše služby, a to sociálně aktivizační činnosti, odborné sociální poradenství, a také průvodcovskou a předčitatelskou službu, kde dochází od 1. února 2015 ke změnám v úhradě, což je v této chvíli nezbytné. Věřím, že přestože dochází k mírnému zdražení této služby, že ji budete i nadále využívat. Kompletní změna úhrady je součástí tohoto čísla časopisu.

Na závěr mi dovoluete, abych Vám v dnešní zasněžený lednový den popřála to nejlepší do nového roku 2015, hlavně pevné zdraví, osobní pohodu a optimismus s chutí do nových zážitků.

Těším se na Vás v TyfloCentru.

Iveta Bělovová

Nová výše úhrady za průvodcovskou a předčitatelskou službu platná od 1. 2. 2015

Průvodcovské a předčitatelské služby, poskytované dle §42 zákona č. 108/2006 Sb., jsou dle §75, odstavce 1, písmena d), zákona č. 108/2006 Sb. jsou poskytovány za úhradu. Cena je stanovena dle §8, odstavce 2 vyhlášky č. 505/2006 za skutečně spotřebovaný čas nutný k realizaci služby.

- Za poskytnutí průvodcovské a předčitatelské služby je určena úhrada ve výši **80,- Kč / hodinu**.
- Účtováno bude po čtvrt hodinách, tj. **20,- Kč za každou započatou čtvrt hodinu** služby.
- Krátkodobé jednorázové doprovody v malém rozsahu do 10 minut (např. z TyfloCentra Jihlava, o.p.s. na zastávku MHD) – **10,- Kč**.

- Při poskytnutí průvodcovské a předčitatelské služby **nad 3 hodiny (celodenně)** je úhrada stanovena na **300,- Kč**.

Forma úhrady služby

1) Hotovostní platba - probíhá ihned po skončení služby. Průvodce spočítá reálnou dobu doprovodu, a vydá mu pokladní doklad na příslušnou částku.

2) **Nově** – možnost bezhotovostní platby - pravidelné a předvídatelné doprovody u uživatelů, kteří tuto možnost mají uvedenou přímo ve smlouvě o PPS.

Pokud uživatel služby **není schopen uhradit poplatek** za poskytnutou službu ihned po ukončení služby v hotovosti, je povinen tuto úhradu provést do **konce pracovního měsíce** na pracovišti TyfloCentra Jihlava, a to v hotovosti či bankovním převodem nebo poštovní složenkou.

Ceník dalších služeb pro uživatele služeb **TyfloCentra Jihlava, o.p.s.:**

černobílé kopírování: **2,00 Kč** za A4
černobílý tisk:**2,00 Kč** za A4
barevný tisk:**4,00 Kč** za A4
tisk stránky v Braillově písmu na tiskárně **5,00 Kč** za A4

V Jihlavě dne: 5. 1. 2015

Mgr. Iveta Bělovová Dolejší, ředitelka

Platnost od 1. 2. 2015

ČÍNA — PUTOVÁNÍ PO HEDVÁBNÉ STEZCE

V pondělí 15. prosince jsme se sešli v TyfloCentru na přednášce o Číně. Touto přednáškou nás provedla slečna Malinovská. Na začátek jsme si dali malý test z toho, co si pamatujeme z minulé přednášky, která proběhla dřív. Potom jsme si poslechli čínskou hymnu a dozvěděli se, co znamenají slova jejího textu. A Číňané opravdu žijí podle slov této písně „v milionech těl jedno srdce bije“. V praxi to znamená, že táhnou za jeden provaz. Můžeme to vidět například na strmém růstu jejich ekonomiky.

Na rozehrání nám slečna pověděla několik základních informací o dané zemi. Čína sousedí se 16 státy. Patří mezi ně Severní Korea, Rusko, Mongolsko, Kazachstán, Kyrgyzstán, Tádžikistán, Afghánistán, Pákistán, Indie, Nepál, Bhútán, Barma, Laos, Vietnam, Hongkong a Macao. Přičemž nejdelší hranici tvoří s Ruskem. Hlavním městem Číny je Peking. Jeho nejvyšší bod, je zároveň nejvyšší horou světa. Je to Mount Everest, který dosahuje výšky 8 848 metrů nad mořem.

Tato tajuplná země se přímo vyžívá v symbolech. Mají červenou vlajku se žlutými hvězdami. Jedna je velká a čtyři jsou malé. Velká hvězda představuje

komunistickou stranu. Malé hvězdy znázorňují dělníky, rolníky, malou buržoazii a vlastenecký kapitalismus. A co je národním zvířetem Číny? Jestli byste očekávali draka, tak je to panda. A co je národní květinou? Jestli byste očekávali lotosový květ, tak k velkému překvapení to je pivoňka. Číňané hledají symboly i v číslech. Číslo 8 znázorňuje bohatství a blahobyt. A tak ho mají všude hodně rádi. Čím víc osmiček mají v telefonním čísle tím lépe. Naproti tomu nemají rádi číslo 4, protože znázorňuje smrt a neštěstí. Vyhýbají se mu tak důkladně, že například ve výtahu nenajdete čtvrté patro, ale po třetím je hned páté.

Číňanům vděčíme za mnoho našich dnešních vynálezů. Jedním z nich je hedvábí. Vypráví se legenda, že jistá žena si prohlížela housenky bource morušového, jak vytváří zámotky. Jeden ze zámotků jí spadl do horké vody. Když ho vytáhla, namotávala se jí na prsty vlákna, a tak přišlo na svět hedvábí. Dlouhou dobu byla jeho výroba střeženým tajemstvím pod trestem smrti. Časem se ale toto tajemství prozradilo. K dalším vynálezům Číňanů patří například střelný prach, papír, magnetická střelka, čaj a knihtisk. Čína se stala předmětem zájmu některých spisovatelů, jako byl například Marco Polo. Někteří lidé se domnívají, že v Číně ani nebyl. Své tvrzení opírají o to, že ve svém díle nepopsal takové věci, jako jsou hůlky a velká čínská zeď. Má se za to, že své spisy o Číně založil na útržkovitých informacích od cestujících Arabů.

Neméně zajímavé bylo dozvědět se něco i o čínských znacích. První nápisy se vyskytovaly na kostech a krunýřích. Vznikaly tak, že je věštcí nechali

rozpraskat nad rozpáleným ohněm. Dnes se čínština dělí na tradiční a zjednodušenou. Zjednodušenou čínštinou se mluví v Čínské lidové republice a tradiční na Tchaj-wanu. Jak už název napovídá, ta zjednodušená nemá tolik složitě zdobené znaky. Čínštinu navíc komplikuje to, že když řekneme například slabiku *ma*, mění to význam podle toho, v jaké tónině to řekneme. Například záleží na tom, jestli stoupavě, klesavě nebo kolísavě, a také jakou výškou hlasu to řekneme.

Ještě by se dalo dlouho povídat o porcelánu, pěstování rýže, císařích, Mao ce tungovi, východních filozofiích a o tom, co se v různých provinciích jí za jídlo. A i na to přišla řeč. V závěru jsme si udělali malý odposlechový test. Poslechli jsme si nahrávky thajštiny, čínštiny, vietnamštiny a korejštiny a měli jsme za úkol tipnout si, který to byl jazyk. Nakonec jsme si přivoněli k několika druhům východoasijského koření a zkoušeli jsme poznat, které to je. Byl to krásný a nevšední kulturní zážitek a všem se nám moc líbil.

Článek napsal Michal Voráček

RADY A TIPY

RECEPT:

SKLERÓZA

Ingredience

250g Hery

250g tvrdého strouhaného sýra

250g sójové mouky (nebo část celozrnné a část hladké)

půl lžičky soli

půl lžičky kmínu

Příprava

Ze surovin vytvoříme těsto, které vyválíme na plát a na válečku přeneseme na plech. Tam rádýlkem rozkrájíme na proužky a ty od sebe trochu oddálíme. (Nebo je také možné použít vykrajovátko). Asi čtvrt hodiny pečeme do růžova při teplotě 180 stupňů. Dávka z tohoto receptu vyjde asi na tři plechy.

Recept zaslala paní Ilona Ptáčková

NEBUĎTE OFF — BUĎTE ON

Na bolest páteře a kloubů jinak než léky a injekcemi

Přednáška chiropraktika **Vinci László**, včetně praktických rad a ukázek. Jak uvolnit různé bolesti kloubů i páteře pomocí čínské tlakové masáže, aby vás tělo nebolelo; a spoustu dalších cenných rad od chiropraktika.

Vstupné 50,- Kč.

*Přednáškový sál, Městská knihovna Jihlava,
pondělí 12. 1. v 17,00.*

KNIHY DO UŠÍ

Rain Man

Autor: Barry Morrow, Leonore Fleischer

Žánr: Román - světová literatura

Hodnocení: 86 %

Knihu půjčuje: Městská knihovna Třebíč

Rain Man je kniha o dvou velice odlišných bratrech. Mladší z nich, Charlie, je nepřiliš úspěšný obchodník s ojetými automobily. Jeho bratr Raymond je mentálně zaostalý a žije v ústavu pro duševně choré. Charlie však neví, že má bratra. Dozví se o něm, teprve když otce odkáže po své smrti všechn svůj majetek Raymondovi. Charliemu odkáže pouze starý kabriolet a záhon růží.

Charlie potom Raymonda tajně odveze z ústavu a vydá se s ním k psychiatrovi, aby získal Raymonda jako poručník, čímž by získal i jeho dědictví (asi 3 miliony dolarů). Na této cestě se s Raymondem natolik sblíží, že na peníze téměř zapomene. Díky Raymondovi se z něj stane úplně jiný člověk. Raymond se však nakonec stejně musí vrátit do ústavu.

Kniha byla napsána podle filmu Rain Man, v němž hlavní role vytvořili Dustin Hoffman a Tom Cruise. Režíroval ho Barry Levinson. Film získal čtyři Oscary.

Hlavním motivem je vyvíjející se vztah dvou bratrů a ovlivňování jednoho druhým. Právě Raymond dokáže udělat díky své bezelstnosti a naivnosti z Charlieho lepšího člověka, který se již nepachtí pouze za penězi.

Názory čtenářů:

O tom, že existuje nějaký film s názvem Rain Man, jsem věděla, nicméně neviděla jsem ho. Jako první se mi do ruky dostala kniha.

Do knížky jsem se začetla až neuvěřitelně snadno a strašně se mi líbila. Vzhledem k tomu, že mám taktéž sestru, která není úplně psychicky v pořádku, dokázala jsem najít pochopení i pro Charlieho ne zrovna příjemný zacházení s Raymondem. Raymond samotný je úžasnou postavou, která vám ukáže spoustu obyčejných věcí v úplně novém světle.

Nejdojemnější je pak část, kdy Charlie zjistí, že jeho bratr je vlastně Rain Man - jeho hrdina z dětství,

o kterém si do té doby myslel, že si ho vymyslel. Stejně tak je úžasné sledovat, že ačkoliv lékaři tvrdí, že je Raymond emočně plochý a není schopný žádných citů, od Charlieho dětství Raymond city vlastně projevoval.

(MorbidCuriosity)

Mě naopak vůbec nebavil film, ale kniha mě uchvátila ...
Opravdu emotivní a silný příběh. Čte se jedním dechem.

(Amiran)

PŘESMYČKY

Přinášíme Vám další přesmyčky. V každém slově najdete psí plemena.

BRADALOR, TERVÍRR, TORAVEJLR, LUBITP, DUPL,
REST, TESAB, GÍBL, MFISTA, GODA, ZEVEJÍČK,
AVIVAČ, KROKLAŠNPĚ, KÁČOV, SOMP, BOREX,
DOKLUB, LOKEI

Vaše odpovědi nám můžete zasílat do konce
ledna

elektronicky na emailovou adresu

laznickova@tyflocentrumjihlava.cz

První správně zasloupanou odpověď **ODMĚNÍME CENOU.**

Správné odpovědi z prosincového kvízu:

Piešťany, Pezinok, Martin, Podhájska, Bratislava,
Košice, Trenčín, Žilina, Poprad, Prešov, Prievidza,
Trnava, Malacky, Zvolen, Čadca, Levoča, Michalovce.

ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

Nový rok přinese některé změny v oblasti práce a sociálních věcí. Zavádí se porodné i na druhé dítě, senioři si na důchodech polepší o zhruba 200 korun měsíčně a minimální mzda vzroste na 9 200 Kč.

SNAZŠÍ VÝMĚNA PRŮKAZU PRO HANDICAPOVANÉ
Držitelé průkazu TP, ZTPa ZTP/P si budou moci vyměnit tyto průkazy bez zbytečných administrativních průtahů a správního řízení, které by znovu posuzovalo jejich zdravotní stav. Nárok na příspěvek na mobilitu bude navíc nově vázán přímo na nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP nebo ZTP/P.

ZVÝŠENÍ MINIMÁLNÍ MZDY NA 9 200 Kč

Poctivě pracovat se musí vyplatit. Snažíme se proto postupně zvyšovat minimální mzdu tak, aby se její úroveň přiblížila 40 procentům průměrné mzdy. Od ledna 2015 bude minimální mzda činit 9 200 korun, minimální hodinová mzda tedy vzrostla z 50,60 koruny na 55 korun.

VYŠŠÍ DŮCHODY V PRŮMĚRU O 200 Kč

Od prvního ledna 2015 budou důchody opět valorizovány podle 100 procent nárůstu spotřebitelských cen a o jednu třetinu nárůstu reálné mzdy. Důchodci si tak již od nového roku polepší v průměru o 200 korun měsíčně.

Důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí přiznané před 1. lednem 2015 zvyšují od splátky důchodu splatné po 31. prosinci 2014 tak, že se základní výměra zvyšuje o 60 Kč na 2 400Kč a

procentní výměra zvyšuje o 1,6% procentní výměry, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje.

Historie minimální mzdy

Minimální mzda má ve světě víc než stoletou historii. Česká republika patří k prvním zemím Evropy, kde se začala používat, a to od roku 1919, pro některé velmi málo placené profese. V době socialistického Československa byla spojována s prvními tarifními třídami mzdových stupnic. V letech 1950 a 1964 byly ratifikovány dvě základní úmluvy Mezinárodní organizace práce týkající se minimálních mezd (Úmluva č. 26 o způsobech stanovení minimálních mezd a Úmluva č. 99 o metodách stanovení minimálních mezd). Obě byly po rozdělení Československa ratifikovány i ČR. Závazná zákonná úprava minimální mzdy byla u nás zavedena od roku 1991.

LEDNOVÉ AKCE

8. 1. 2015 – POSEZENÍ S PSYCHOLOŽKOU PHDR. DANOU MARKOVOU

V TYFLOCENTRU JIHLAVA, O.P.S. BRNĚNSKÁ 8 OD 9:00 HOD.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI

9. 1. 2015 – VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA

KAŽDÝ PÁTEK OD 11:00 HOD. PROBÍHÁ V TYFLOCENTRU JIHLAVA BRNĚNSKÁ 8 VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA SE SLEČNOU MGR. MALINOVSKOU.
NIKDY NENÍ POZDĚ ZAČÍT.

12. 1. 2015 – DÍLNIČKA

V TYFLOCENTRU JIHLAVA, O.P.S. BRNĚNSKÁ 8 OD 9:00 HOD. NA VÝTVARNÉ DÍLNĚ BUDEME SPOLEČNĚ VYRÁBĚT KVĚTINOVÉ KOULE Z PAPIRU TZV. KUSUDAMU.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 9. 1. 2015

13. 1. 2015 – POSEZENÍ S PSYCHOLOŽKOU PHDR. DANOU MARKOVOU

V TYFLOCENTRU JIHLAVA, O.P.S. BRNĚNSKÁ 8 OD 9:00 HOD.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI

15. 1. 2015 – PROHLÍDKA MOUČKOVA DOMU

POJEĎTE SPOLEČNĚ S TYFLOCENTREM NAVŠTÍVIT DO ŽĎÁRU NAD SÁZAVOU MOUČKŮV DŮM – NEJSTARŠÍ BUDOVU ŠKOLY. JE ZDE EXPOZICE HISTORIE MĚSTA, UKÁZKA Z HISTORIE ŽĎÁRSKÝCH ŽIVNOSTÍ A ŘEMESEL.

VYSTAVENY JSOU I VÝROBKY KTERÉ PROSLAVILY ŽĎÁR. JE ZDE TAKÉ MOŽNOST VYZKOUŠET SI RYTÍŘSKOU ZBROJ, CISTERCIÁCKÝ HÁBIT NEBO OKRUŽÍ RENESANČNÍHO VELMOŽE. DOTÝKAT SE JE DOVOLENO.

TĚŠÍME SE NA VAŠI ÚČAST

ODJEZD Z JIHLAVY Z AUTOBUSOVÉHO NÁDRAŽÍ: 9:10 HOD.

ZAČÁTEK V 11:00 HOD. DO 12:00 HOD.

PŘÍJEZD DO JIHLAVY KOLEM 15:00 HOD.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 14. 1. 2015

16. 1. 2015 – VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA

KAŽDÝ PÁTEK OD 11:00 HOD. PROBÍHÁ V TYFLOCENTRU JIHLAVA BRNĚNSKÁ 8 VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA SE SLEČNOU MGR. MALINOVSKOU.
NIKDY NENÍ POZDĚ ZAČÍT.

23. 1. 2015 – VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA

KAŽDÝ PÁTEK OD 11:00 HOD. PROBÍHÁ V TYFLOCENTRU JIHLAVA BRNĚNSKÁ 8 VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA SE SLEČNOU MGR. MALINOVSKOU.
NIKDY NENÍ POZDĚ ZAČÍT.

30. 1. 2015 – VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA

KAŽDÝ PÁTEK OD 11:00 HOD. PROBÍHÁ V TYFLOCENTRU JIHLAVA BRNĚNSKÁ 8 VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA SE SLEČNOU MGR. MALINOVSKOU.
NIKDY NENÍ POZDĚ ZAČÍT.

30. 1. 2015 – TRÉNINK PAMĚTI

PROBĚHNE V TYFLOCENTRU JIHLAVA, O.P.S. BRNĚNSKÁ 8 TRÉNINK PAMĚTI POD VEDENÍM PANA BERÁNKA.
TRÉNINK BUDE PROBÍHAT OD 9:00 HOD.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 27. 1. 2015

BLAHOPŘEJEME

Jan Háva

Melanie Hroudová

Rudolf Vlašín

Ondřej Zmeškal

Milada Hrušková

Marie Kružíková

Radovan Jakubík

SMÍCH LÉČÍ

Potkají se dva muži. Jeden má na řetězech přivázané dva rotvajlery a tomu druhému říká: „Hele, drž si toho svého mrňouse nebo se mi psi utrhnou.“

Druhý muž mu na to odpoví: „To ty si drž ty svoje chudinky.“

Uražený chlap pustí rotvajlery, malý pes dvakrát kousne a je po rotvajlerech

Chlápek na to kouká a říká: „Co je to za bojové plemeno a kolik vás ten pes stál?“

„20 000 krokodýl a 10 000 plastika.“

NAŠI DÁRCI A PARTNEŘI

Časopis vydává:

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.

Brněnská 8, 586 01 Jihlava

tel.: 724 865 566

e-mail: *jihlava@tyflocentrumjihlava.cz*

www.tyflocentrumjihlava.cz